

24 Ιανουαρίου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ,
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ,
ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 139 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

"ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ" ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΧΑΡΤΟΥ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ, ΔΗΛΑΔΗ ΤΟΥΣ:

- (Α) ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΝΕΑΣ ΙΟΥΣΤΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ,
- (Β) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΠΑΦΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ,
- (Γ) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΚΙΤΙΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ,
- (Δ) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ κ.κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ,
- (Ε) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΛΕΜΕΣΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΝ,
- (ΣΤ) ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΜΟΡΦΟΥ κ.κ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΝ,
- (Ζ) ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ κ.κ. ΒΑΡΝΑΒΑ,

Αιτητές,

v.

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΑΡ. 3),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 515/89).

Προσφυγή δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος — Νομιμοποίη-
ση — «Όργανο» ή «Αρχή» — Δεν είναι η Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη
Εκκλησία της Κύπρου — Δε νομιμοποιείται ως εκ τούτου στην
άσκηση προσφυγής δυνάμει του άρθρου αυτού.

5

Δυνάμει του Άρθρου 139 του Συντάγματος, οι αιτητές ζήτησαν με
την προσφυγή τους αυτή δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο περί Πρώτης
Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989 (Ν. 95/89) ήταν εν
όλω και εξυπαρχής άκυρος ως αντισυνταγματικός.

10

Με προδικαστική ένσταση οι δικηγόροι της Βουλής των Αντιπρο-

σώπων ισχυρίστηκαν πως οι αιτητές δεν αποτελούσαν Όργανο ή Αρχή της Δημοκρατίας με την έννοια του Άρθρου 139 του Συντάγματος και ως εκ τούτου δε νομιμοποιούνταν στην έγερση της προσφυγής.

Το Ανώτατο Δικαστήριο δίδοντας το αποτέλεσμα της απόφασής του και επιφυλασσόμενο να δώσει το σκεπτικό της απόφασης σε μεταγενέστερη ημερομηνία, κατά πλειοψηφία των Δικαστών Γ. Μαλαχτού, Δ. Δημητριάδη, Δ. Στυλιανίδη, Α. Κούρη, Ι. Παπαδόπουλου, Ι. Πογιατζή και Γ. Χρυσοστομή, αποφάσισε ότι:

Η Αυτόκεφαλη Ορθόδοξη και Αποστολική Εκκλησία της Κύπρου δεν είναι Όργανο ή Αρχή με την έννοια του Άρθρου 139 του Συντάγματος και δε νομιμοποιείται στην άσκηση προσφυγής, κάτω από το Άρθρο αυτό, για σύγκρουση ή αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας. Ως εκ τούτου η προσφυγή δεν είναι παραδεκτή και το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να εξετάσει τα άλλα εγειρόμενα θέματα. Η προσφυγή απορρίπτεται.

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κ. Α. Λοΐζου και οι Δικαστές Γ. Πικής, Σ. Νικήτας και Χρ. Αρτεμίδης, έκριναν ότι η Εκκλησία της Κύπρου συνιστά Αρχή με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το Άρθρο 139 του Συντάγματος. Περαιτέρω προκύπτει θέμα σύγκρουσης ή αμφισβήτησης εξουσίας ή αρμοδιότητας μεταξύ της Βουλής των Αντιπροσώπων και της Εκκλησίας. Κατ' ακολουθία, η Εκκλησία νομιμοποιείται στην καταχώριση της προσφυγής και συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη συζήτηση της ουσίας της.

Η προσφυγή απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Προσφυγή.

Προδικαστική ένσταση αναφορικά με το αν οι αιτητές αποτελούν "Όργανο" ή "Αρχή της Δημοκρατίας" ή "Αρχή εν τη Δημοκρατία" με την έννοια του Άρθρου 139 του Συντάγματος και ως εκ τούτου νομιμοποιούνται για έγερση προσφυγής με αίτημα δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο Περί Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 1989 (Ν. 95/89) είναι εν όλω και εξ υπαρχής άκυρος και άνευ οιοδήποτε νομικού αποτελέσματος.

Α. Τριανταφυλλίδης με Κ. Χρυσοστομίδη και Μ. Κλεόπα, για τους Αιτητές.

Μ. Χριστοφίδης με Μ. Παπαπέτρου, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας,
Λ. Λουκαΐδη, Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, Α. Παπασάββα,
Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας και Τ. Πολυχρονί-
δου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας ως *amicus curiae*.

5

Cur. adv. vult.

Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Με την προσφυγή αυτή, που ασκήθηκε με
βάση το Άρθρο 139 του Συντάγματος, οι αιτητές ζητούν την πιο
κάτω θεραπεία:-

10

“Δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο νόμος που ψηφίστηκε την
12η Ιουνίου και δημοσιεύτηκε την 17η Ιουνίου, 1989, με Αριθ-
μό 95/89 υπό τον τίτλο ‘Ο Περί της Πρώτης Τροποποίησης του
Συντάγματος Νόμος του 1989’ είναι εν όλω και εξ υπαρχής
άκυρος και άνευ οιοδήποτε νομικού αποτελέσματος, διότι ο
εν λόγω νόμος εγένετο και/ή εψηφίσθη άνευ εξουσίας ή αρμο-
διότητας και/ή βρίσκεται σε αντίθεση και/ή είναι ασύμφωνος
με τις διατάξεις των Άρθρων 182(2)(3) και 111 και/ή και 2 του
Συντάγματος και είναι αντισυνταγματικός ως αντίθετος και
ασύμφωνος με το Άρθρο 179 του Συντάγματος και το Συνταγ-
ματικό Δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας γενικότερα.”

15

20

Οι δικηγόροι της Βουλής των Αντιπροσώπων, με προδικα-
στική ένσταση, ισχυρίστηκαν ότι οι αιτητές δεν αποτελούν
Όργανο ή Αρχή της Δημοκρατίας, ή Αρχή εν τη Δημοκρατία, με
την έννοια του Άρθρου 139 του Συντάγματος και ως εκ τούτου
δε νομιμοποιούνται στην έγερση της προσφυγής. Περαιτέρω, δε
συντρέχει σύγκρουση ή αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας,
όπως περιγράφεται στο Άρθρο 139 του Συντάγματος και ως εκ
τούτου η προσφυγή δεν ευσταθεί.

25

30

Οι αιτητές με αίτησή τους, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου, 1990,
ζήτησαν διάταγμα αναστολής της ισχύος ή εφαρμογής του περί
Της Πρώτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμου του 1989
(Αρ. 95/89) μέχρι την εκδίκαση της προσφυγής.

35

Το Δικαστήριο, ενόψει του γεγονότος ότι ηγέρθη ζήτημα μη
παραδεκτού της προσφυγής και νομιμοποίησης των αιτητών
στην άσκηση της παρούσας προσφυγής, αποφάσισε να ακούσει
την προδικαστική ένσταση των καθ’ ων η αίτηση.

40

Το Δικαστήριο άκουσε τους δικηγόρους των δύο μερών και
το Γενικό Εισαγγελέα, ως φίλο του Δικαστηρίου (*amicus curiae*).

Λόγω της σοβαρής και επείγουσας φύσης της υπόθεσης, το Δικαστήριο έκρινε ότι πρέπει να δώσει το αποτέλεσμα της Απόφασής του το συντομότερο δυνατό και το σκεπτικό της Απόφασης αργότερα.

5

Το Δικαστήριο, με πλειοψηφία των Δικαστών Γ. Μαλαχτού, Δ. Δημητριάδη, Δ. Στυλιανίδη, Α. Κούρρη, Ι. Παπαδόπουλου, Ι. Πογιατζή και Γ. Χρυσοστομή, αποφασίζει ότι η Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη και Αποστολική Εκκλησία της Κύπρου δεν είναι Όργανο ή Αρχή με την έννοια του Άρθρου 139 του Συντάγματος και δε νομιμοποιείται στην άσκηση προσφυγής, κάτω από το Άρθρο αυτό, για σύγκρουση ή αμφισβήτηση εξουσίας ή αρμοδιότητας. Ως εκ τούτου, η προσφυγή δεν είναι παραδεκτή και το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να εξετάσει τα άλλα εγειρόμενα θέματα. Η προσφυγή απορρίπτεται.

10

15

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου κ. Α. Λοΐζου και οι Δικαστές Γ. Πικής, Σ. Νικήτας και Χρ. Αρτεμίδης, κρίνουν ότι η Εκκλησία της Κύπρου συνιστά Αρχή με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το Άρθρο 139 του Συντάγματος. Περαιτέρω προκύπτει θέμα σύγκρουσης ή αμφισβήτησης εξουσίας ή αρμοδιότητας μεταξύ της Βουλής των Αντιπροσώπων και της Εκκλησίας. Κατ' ακολουθία η Εκκλησία νομιμοποιείται στην καταχώριση της προσφυγής και συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη συζήτηση της ουσίας της.

20

25

Με βάση τα πιο πάνω, η προσφυγή απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.

Το σκεπτικό των Αποφάσεων των Δικαστών της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας θα δοθεί στις 7 Φεβρουαρίου, 1990, η ώρα 10.30 π.μ..

30

Η προσφυγή απορρίπτεται κατά πλειοψηφία.